

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Om Ordsprog

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 72. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_312_3-txt-shoot-idm288/facsimile.pdf (tilgået 31. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

for det meste robe sig ved at forføre Bogstav-Ban-
gen. Vi indromme da vel Tvivlere alt hvad de kan
forlange, naar vi lade os noie med at sætte Laales Ar-
bejde i det 15tende Aarhundrede, men, giøre de
mindste Indbending, kan vi gierne sioe dem i at
indskrænte os til den øverst billige Paastand, at
Bogen var skrevet, for den blev trykt. Denne
mærkwærdige Bog, som høitig fortjende en ny Ud-
gave, indeholder naturligviis endeel som aldrig paa
Dansk har været Dedsprog, fordi Sproget enten ikke
havde, eller Samleten ikke kunde finde et Dedsprog
der svarede til den Mundfuld Munkelatin, man vil-
de indskærpe, men ikke desmindre findes dog mange,
som jeg har hørt paa Landet, deels ordlydende og
deels med en liden Forandring, hvis Grund ofte
er let at angive. Heraf følger da saa ontrent, at
i det mindste blandt os har mange Dedsprog holdt
sig giennem hele det Tidrum, hvori Reformationen
indfaldt, og som usægtelig er det, hvori fremmede
Ting og Bøger havde mest Indflydelse paa Folket,
saa vi vel ere berettigede til den Siutning, at lige
Dedsprog kan for Folkets Skold være saa gamle,
som de skal, og maae, efter den Behængenhed at
domme, ingen Aarsunger være.

Dog, dette var kun et Vink for dem der ere
ligesaa svage i Troe, som de indbilde sig at være

stærke i Tvivl, og vi vende nu om til Stedet, hvors
fra vi vilde betragte Dedsprogs Vigtighed. Denne
er, som man let seer, historisk og af stort Omfang.

Forst ere de for Sproget af langt større Vigtig-
hed, end man almindelig i Sproggrundfningen har
taget sig i Aet for, eller lagt tilbørlig Vægt paa.
Hvad der stør falder i Sinene, har man naturlig-
viis seet, at vi nemlig i Dedsprogene vare sikkerst
paa at høre Folkets Modersmaal, og rigtig forstaae
de indslutte disse Ord Alt hvad der er at sige,
men hvad alle stær see, er aldrig det Dybeste, med
mindre Tingen er meget tynd og flad, og det har
man da vel sjelden lagt Mærke til, at man i Deds-
progene hører Sprogets Aand. Sagen selv er i
Dortigt klar nok, og man behøver blot at oversætte
endeel Dedsprog af mækelig forskellige Sprog, for
at overbevise sig derom, men den nødvendige Folgte:
at Særhed i sine Dedsprog er det uomstødtligste Bee-
viis et Sprog kan fremlægge for Originallitet, det
har man, saavidt jeg veed, almindelig overset. Lad
Tvivleren længe nok synes at kunne triumphere over,
eller dog slubde sig fra, de Beviser vi kan anføre for
et Tungemaalts Hede og Særhed; lad ham endog
finde Bisfald, naar han paastaar at hvoet Ord i
Dedsprogene kan fordem have lydt anderledes, eller
at de alle ere gjorde samme Dag man præntede dem!

